

II ZJAZD

ZHR

Po półtorarocznej pracy Związku stoi przed instruktorami ZHR-u nowe, trudniejsze, ale i bardziej pociągające, moim zdaniem, zadanie. Jest to zadanie stworzenia programu związku i systemu kształcenia instruktorów. Sytuacja jest nieco paradoksalna: zbudowaliśmy organizację - i

dobrze!, zarejestrowaliśmy ją - jeszcze le-

piej!, mamy jasną sytuację ideową - fakt!, ale nie wiemy co z tym wszystkim zrobić. Brakuje programu i różne wobec tego braku ludzie przybierają postawy: od całkowicie negujących ujednoczenie stopni, nazw, systemów kształcenia, aż do głosów nawołujących do silnej unifikacji wszystkich elementów pracy wychowaw-

czej instruktora. Obie te postawy są zrodzone na glebie fobii, pierwsza przed centralizmem, druga przed anarchizmem. Utrudnia to wszelkie próby dogadania się na temat programu. Czym jest program? - jest odpowiedzią na pytanie: w jaki sposób, w oparciu o wypróbowane metody dążyć do zawartej w prawie harcerskim idei. Takiej odpowiedzi nie mamy i nie ma żadna inna organizacja harcerska. Stan rozproszkowania myśli instruktorskiej bierze się z czasów przed powstaniem ZHR-u: każde środowisko, czy wręcz drużyna tworzyła swoje własne sposoby, systemy, własne stopnie, sprawności, regulaminy, metody, terminologię. Wszystko to zanurzone w historycznym sosie pomieszane, poplątane, bez ładu i składu, tworzyło bardzo bogaty swą różnorodnością folklor polskiego skautingu. Z pracą wychowawczą na

skalę związku miało to niewiele wspólnego.

Co nas czeka w najbliższym czasie: konieczność! Konieczność stworzenia programu i wynikającego z niego systemu kształcenia instruktorów. Pod tym kątem właśnie powinniśmy na zjeździe podejmować

wszelkie decyzje: polityczne, personalne, organizacyjne, do tego się

A TERAZ ... DO PRZODU!

przygotować i to uznać za priorytet.

Jest to dla nas kwestia egzystencjalna: naszego "być, albo nie być". Dlaczego?:

- prawdopodobnie zjazd ZHP-u przyjmie tradycyjne prawo harcerskie. Za rok, w odbiorze społeczeństwa, nie będzie sensu istnienia małej odrębnej organizacji o tym samym prawie harcerskim.

- problematyczna okazała się lojalność i sojusz ZHP na emigracji z ZHR-em i w świetle faktu niedawnego odznaczenia przez prezydenta na emigracji działaczy odłamu ZHP - ZHP-1918 za pracę w ruchu harcerskim pomijające wielu instruktorów spoza środowiska pana Parzyńskiego. Po wyborach prezydenckich nastąpi przekazanie insygniów, uznanie odznaczeń, powrót władz różnych organizacji do kraju. Kogo wskaże emigracyjne

ZHP jako swojego kontynuatora. W obliczu powyższego faktu nie mam wątpliwości.

- bardzo boleśnie odczuwam stosunek władz kościelnych do naszego związku. Szybkie rozwiązania organizacyjne i bezduszne - przedmiotowe traktowanie

dokończenie na str. 4

A TERAZ... DO PRZODU

ZWIĄZEK HARCERSTWA RZECZYPOSPOLITEJ

WROCŁAW 1990. JEDNODNIÓWKA II ZIAZDU / 30 LISTOPAD

archiwum

Skomplikowana sytuacja w ruchu harcerskim jest poruszana w prasie co kilka miesięcy. We wszystkich publikacjach na ten temat, jak refren, powtarza się sprawa wiarygodności władz naczelnych i chorągwiowych ZHP (będę pisał w skrócie "władz

ogóle możliwy do pomyślenia w tamtym ustroju?

Odpowiedź na to pytanie daje przeprowadzona przeze mnie analiza wyników wyborów delegatów do władz chorągwi i na IX Zjazd ZHP (przemianowany w trakcie jego trwania na XXVI). Już mogę zdradzić, że wspomniana analiza jest oparta na dwóch histogramach.

Gruba Krecha

ZHP"), oddelegowanych przez nieboszczkę partię do pracy z młodzieżą - jak twierdzą jedni, lub, jak twierdzą drudzy - demokratycznie wybranych, obdarzonych zaufaniem przywódców Związku. Ostatnio do tej drugiej grupy doszlusował znany ze swej obiektywności i prawdomówności, pan Jerzy Urban. Jego osoba znakomicie uwiarygodnia zethapowski establiszment w myśl przysłowia: "pokaż mi swoich przyjaciół, a powiem ci kim jesteś". Otóż J. Urban w artykule pt. "Druh wiceministrant", opublikowanym w "Nie" (Nr 7, z 15.11.br.) najpierw pokpiwa sobie z rozdarcia w ruchu harcerskim, potem z zatroskania tą sprawą Kościoła i jego inicjatyw zmierzających do uzdrowienia sytuacji, by pod koniec artykułu - już całkiem serio - stwierdzić, że jakakolwiek kontrola poczynañ władz ZHP, lub (nie daj Boże!) kontrola finansowa Związku, godzi w jego autonomię i "w y b r a n e k i e r o w n i c t w o ZHP".

Pierwszy to histogram rozkładu wiekowego uczestników IX Zjazdu ZHP. Jest to histogram-kuriozum, gdyż posiada dwa maksima: pierwsze maksimum odpowiada dużej liczbie 17-latków, drugie zaś czterdziestolatków. Pomiedzy tymi maksimami występuje głębokie minimum, wskazujące na znikomy udział w Zjeździe instruktorów w wieku najbardziej dynamicznym, tj. 19-26 lat. Mógłby ktoś próbować interpretować opisany tu histogram jako przypadek nietypowy, który niekiedy zdarza się w statystyce. Do odmiennego wniosku prowadzi porównanie opisanego histogramu z histogramem rozkładu wiekowego uczestników Zjazd Założycielskiego ZHR. Ten drugi histogram zawiera tylko jedno maksimum, przypadające - o dziwo! - na wiek 18 - 25 lat, czyli "odpowiadające" minimum na histogramie dot. ZHP.

Podkreślone przeze mnie słowa cytatu tworzą tezę, że władze ZHP zostały wybrane w wyborach demokratycznych. To właśnie jeden z dwóch refrenów o władzach ZHP. Nie będę się tutaj zajmował resztą chwytów ze wspomnianego artykułu w "Nie", bo stanowią one marginalia na tle sprawy zasadniczej, jaką jest wybrane (?) kierownictwo ZHP.

Rozkłady wiekowe uczestników ruchów społecznych podlegają prawom statystyki i upodabniają się do tzw. "krzywej rozkładu naturalnego" (jak to ma miejsce w wypadku histogramu dot. ZHR), pod warunkiem jednak, że dobór reprezentantów ruchu jest naturalny (w praktyce demokratyczny), nie manipulowany. No właśnie!

Na temat wyborów w PRL wypisano już morze atramentu. Rozważano manipulacje wyborcze do władz państwowych, partyjnych i we wszystkich organizacjach, z wyjątkiem ZHP. Dlaczego? Czyżby ZHP było jedyną organizacją w PRL, którą ominęły wyborcze manipulacje? Czy taki wyjątek, dotyczący organizacji młodzieżowej był w

artykuł ten jest spóźniony przynajmniej o rok, ale nie z winy autora. Perypetie związane z próbą publikacji naukowego dowodu na to, że władze ZHP w obecnym (jeszcze) składzie ukonstytuowały się w wyniku wyborczych manipulacji, nie dały rezultatu. Muszę jednak stwierdzić uczciwie, że w żadnej redakcji nie powiedziano mi, że bym się odczepił od komunistów spokojnie żyjących sobie w ZHP, skoro rząd solidarnościowy karmi ich i pozwala dalej działać.

Józef Wysocki hm.

ZHR W STATYSTYCE

Związek Harcerstwa Rzeczypospolitej powstał z inicjatywy instruktorów działających w niezależnych środowiskach harcerskich na terenie całej Polski. 12 lutego 1989 roku podjęli oni decyzję o ogólnopolskiej, niezależnej organizacji harcerskiej.

W Sopocie w dniach 1 - 2 IV 1990 r. miał miejsce I walny zjazd ZHR z delegatami z całej Polski. Do czasu zjazdu Związek liczył około 10 tys. członków.

Od chwili założenia Związek czynił starania o legalizację. Stała się ona możliwa po zmianie "Ustawy o stowarzyszeniach". Zalegalizowanie miało miejsce 23.IV.90 r. Działalność ZHR zastała naturalnie podzielona przez to na dwa okresy:

1. od IV. 1989 r. do IV. 1990 r. - działalność nieistniejącego formalnie Związku
2. od IV. 1990 r. - działalność zalegalizowanego ZHR

Od chwili założenia ZHR miały miejsce trzy akcje obozowe.

Akcja letnia '89 została przeprowadzona przed zalegalizowaniem ZHR i liczba obozów i uczestników jest niemożliwa do oszacowania.

Akcja zimowa '89 odbyła się także przed legalizacją Związku, pomimo to otrzymaliśmy dotację Ministerstwa Edukacji Narodowej.

Akcja zimowa'90

liczba obozów:	118
liczba uczestników:	3047
liczba kadry:	333
koszt ogólny:	942.354.718
dotacja MEN:	346.749.464

Akcja letnia '90 była pierwszą akcją obozową przeprowadzoną w istniejącym formalnie Związku. Uzyskaliśmy dofinansowanie tak jak poprzednio od MEN. Dodatkowo Państwowy Fundusz Dzieci dofinansował obozy, w których brały udział dzieci z Litwy, Białorusi, Łotwy, Ukrainy, Czechosłowacji i Rumunii. Oprócz tego gościliśmy skautów z RFN, Belgii, Austrii, Francji, Szwajcarii i Szwecji.

Akcja letnia '90

Chorągiew	obozy krajowe		obozy zagraniczne (akcji "Wschód")	
	liczba obozów	liczba uczest.	liczba obozów	liczba uczest.
Dolnośląska	33	1022	-	-
Górnośląska	37	1176	7	140
Małopolska	40	1176	3	46
Mazowiecka				
z Łódzką	68	4833	14	421
Pomorska	77	4833	19	255
Wielkopolska	33	977	6	59
imprezy centralne	1	30	1	61
razem:	289	11029	50	982

***

W dniach 10 - 13 IX 1990 r. odbył się w Turawie Little East Jamboree. Był to mały zlot odradzających się organizacji skautowych Europy Środkowej.

***

Obecnie w skład ZHR wchodzi 8 Chorągwi:

1. Chorągiew Dolnośląska

-adres: Dh Jerzy Kempński ul. Inowrocławska 23/8,

53-640 Wrocław

- dwa hufce
- dwa związki drużyn

2. Chorągiew Górnośląska

-adres: Dh Piotr Koj ul. Wieczorka 63, Bytom

- cztery hufce

3. Chorągiew Małopolska

-adres: Dh Józef Mitka ul. Piaski 13, Dębica

- pięć hufców

4. Chorągiew Mazowiecka

-adres: Dh Piotr Łysoń

- siedem hufców
- jeden związek drużyn

5. Chorągiew Łódzka

-adres: Dh Małgorzata Ruprecht

- dwa hufce
- jeden związek drużyn

6. Chorągiew Pomorska

-adres: Dh Tadeusz Pinkiewicz
ul. Starowiejska 26/6, 81-356 Gdynia

- osiem hufców
- jedno środowisko

7. Chorągiew Warmińsko-Pomorska

-adres: Dh Tomasz Kucharzewski
ul. Kard. Wyszyńskiego 6/1, Olsztyn

- pięć hufców

8. Chorągiew Wielkopolska

-adres: Dh Aleksander Motała
ul. Pszczelna 8A Poznań

- cztery hufce
- dwa związki drużyn

W ramach ZHR działa 37 hufców i 7 związków drużyn.

Drużyny działają na terenie 150 miejscowości i skupiają ok. 20 tys. członków. W Związku jest 147 harcistrzów, 159 podharcistrzów, działa również znaczna ilość młodych instruktorów w stopniu przewodnika, w liczbie 298.

Liczba instruktorów w poszczególnych chorągwiach:

Chorągiew	liczba harcistrzów	liczba podharcistrzów	liczba przewodników
Dolnośląska	12	12	33
Górnośląska	10	21	31
Małopolska	12	20	36
Mazowiecka	51	29	18
Łódzka	18	8	8
Pomorska	36	49	123
Wielkopolska	8	20	49

***

W kwietniu '90 r. zdecydowano się na powołanie Głównej Kwatery. W jej ramach działa Sekretariat ZHR, Wydział Zagraniczny a w nim referat "Wschód" i powołany w październiku '90 r. referat "Zachód" oraz Wydział Wychowania Gospodarczego.

***

Prawie dwuletni okres działalności ZHR zostanie podsumowany na zjeździe. W obradach bierze udział około 200 delegatów z całego kraju, którzy ocenią pracę Związku Harcerstwa Rzeczypospolitej.

INFORMACJE

I Zjazd odbędzie się w dniach 30 listopada, 1, 2 grudnia 1990 roku w salach wrocławskiej Akademii Ekonomicznej przy ul. Komandorskiej 118/120

II Adresy i telefony

1. Tel. czynny podczas zjazdu:	tel. 68-11-55
2. Komitet organizacyjny phm. Sławomir Nowicki, hm. Artur Kamiński,	tel. 44-39-18 tel. 22-50-00
3. Agencja Fotograficzna - Maciej Sowiński,	tel. 55-18-34
4. Biuro prasowe - Zbigniew Sawicki,	tel. 55-68-16

III Plan Zjazdu

30.11.90 piątek

do 10.00	przyjazd uczestników, rejestracja w recepcji,
9.00	Msza św. w kościele św. Augustyna przy ul. Sudeckiej (dla chętnych),
10.00	rozpoczęcie części roboczej zjazdu,
14.30-16.00	przerwa na obiad,
16.00	rozpoczęcie drugiej tury obrad,
19.30	kolacja,

1.12.90 sobota

9.00	śniadanie,
10.00	rozpoczęcie trzeciej części zjazdu,
14.30-16.00	przerwa na obiad,
16.00	czwarta tura zjazdu,
19.30	kolacja,

2.12.90 niedziela

8.00	śniadanie,
9.30	uroczysta Msza św. w kościele św. Augustyna (dla chętnych),
11.00	rozpoczęcie piątej tury zjazdu - części oficjalnej,
15.30	zakończenie zjazdu,
16.00-17.00	obiad.

dokończenie ze str. 1

ZHR-u jest kolejną przesłanką do wniosku, iż:

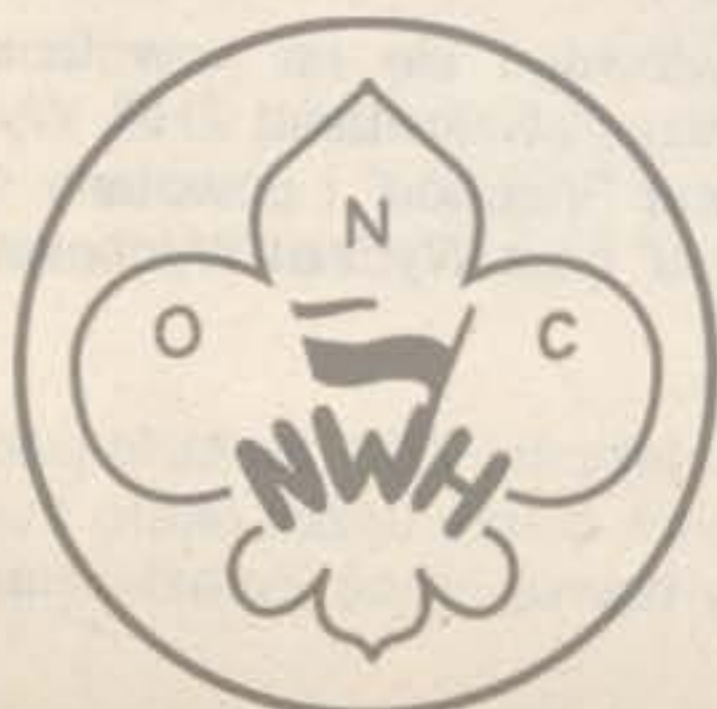
Jedynym naszym argumentem jest jakość pracy wychowawczej w związku.

Tak jak w pierwszym okresie cały wysiłek poszedł na zorganizowanie, uporządkowanie i zarejestrowanie ZHR-u, tak następny powinien być okresem zbudowania programu i systemu kształcenia instruktorów. Wszelkie inne atuty powinny mieć charakter

wspierający: sojusze z innymi organizacjami harcerskimi i skautowymi, układy polityczne w kraju i na wychodźstwie, oparcie ideowe w Kościele Chrystusowym, liczebność, pieniądze, sprawność organizacyjna. Są one ważne, jedne bardziej, drugie mniej, ale najistotniejsze jest wiedzieć: kogo chcemy wychowywać i w jaki sposób to wychowanie zorganizować.

Marek Kamecki hm.

NOTATKI

archiwum